

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Hegyhátszentmárton Község Önkormányzata

Hegyhátszentmárton, 2023-2028.

Felülvizsgálat: 2025.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Történelméről	3
Értékeink, küldetésünk	7
Célok	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása	10
2. Stratégiai környezet bemutatása	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	25
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	34
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	38
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	42
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	45
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	46
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	47
1. A HEP IT részletei	47
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	47
Jövőképünk	47
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	48
3. Megvalósítás	50
3.1 A megvalósítás előkészítése	50
3.2 A megvalósítás folyamata	50
3.3 Monitoring és visszacsatolás	52
3.4 Nyilvánosság	52
3.6 Érvényesülés, módosítás	54
4. Elfogadás módja és dátuma	54

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Hegyhátszentmárton Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Település történelmi bemutatása

Hegyhátszentmárton község a Dunántúlon, Vas Vármegyében, a nyugati határ közelében, Ausztria, illetve Szlovénia szomszédságában található. A település a Körmentdi Járáshoz tartozik. 2013. január 1. napjától Közös Önkormányzati Hivatalt alkot Felsőmarác- Ivánc- Kistrákos- Viszák-Pankasz és Szaknyér községekkel együtt, melynek központja Iváncon van.

Történelméről:

A település a Rába és a Lugos-patak szöglete fölé húzódó dombtetőn, szinte egy utcából álló falucska. Nevét középkori templomának védőszentjéről kapta, első okleveles említése csak a XV. századból ismert. Itt található a XVI. században épült reneszánsz Ivánczy-kastély növényzettel benőtt romja. Az 1580-ban elpusztult épületből a felszínen már csak az egykori várak és a sáncok egy része látszik. A terület egyik legjelentősebb, legbővizűbb patakja a Lugos-patak, amely Kondorfától egészen Hegyhátszentmártonig, délnyugattól északkelet felé folyik keresztül a vidéken. Hegyhátszentmárton közelében a völgy már kiszélesedik, és szép kaszálórétek, erdőfoltok, nagy, terebélyes tölgyfákkal teletűzdelt legelők kísérik a patakot. Az egyik legszebb egykori fás legelő, amely ma az Őrségi Tájvédelmi Körzet fokozottan védett területe, Lugosi-rét néven ismert. Sajnos rét jellegét adó idős tölgyfák lassan elpusztulnak. Legszebb ékessége a foltokban előforduló sárgaliliom (*Hemerocallis lilioasphodelus*) és a szibériai nőszirm (Iris sibirica). Sigray Antalról nevezték el a Hegyhátszentmárton határában található egykori vadászerdőt Antal-ligetnek. A Sigray család a vadgazdálkodás terén kiemelkedő fejlesztéseket hajtott végre.

Közlekedés:

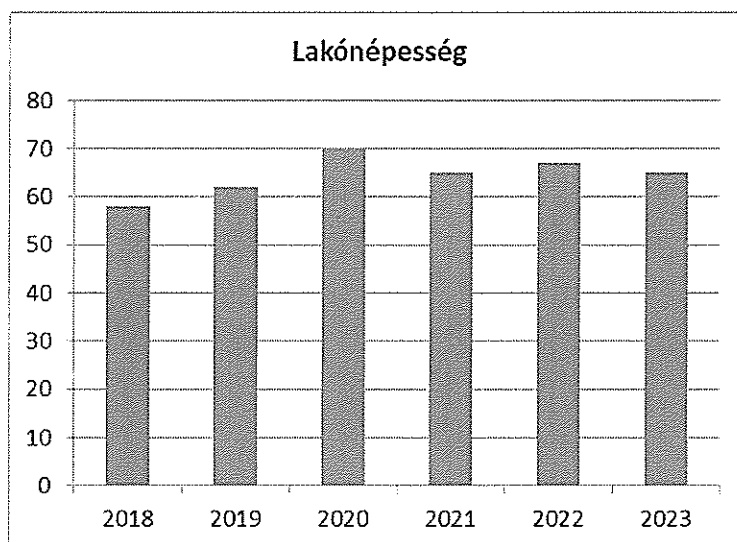
A település megközelíthető közúton: a 8-as úton Csákánydoroszlóig, onnan déli irányban 4 km, az Őriszentpéter felé vezető úton.

A Vasi Volán Zrt által üzemeltetett autóbuszjáratok Ivánc községen keresztül szállítják az úgynevezett „zsákfalus” településre a lakosokat.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2018	58	bázis év
2019	62	106,90%
2020	70	112,90%
2021	65	92,86%
2022	67	103,08%
2023	65	97,01%

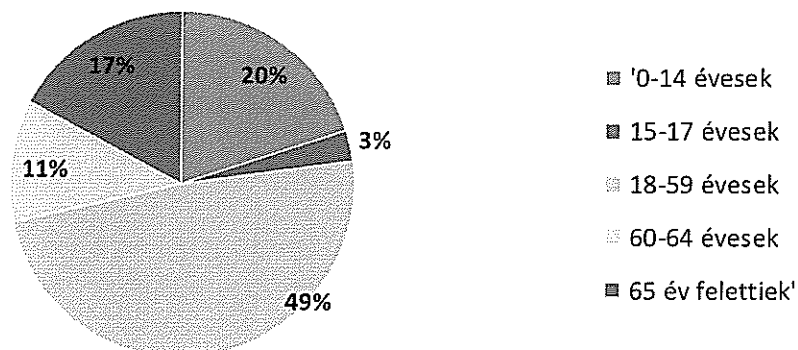
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

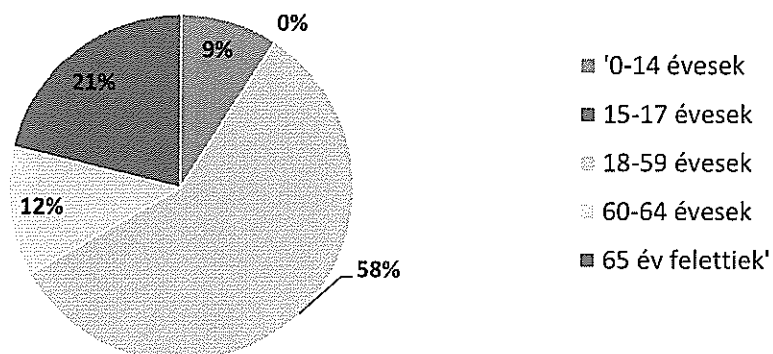
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	35	33	68	51,47%	48,53%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			2	2,94%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	7	3	10	10,29%	4,41%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	1	0	1	1,47%	0,00%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	17	19	36	25,00%	27,94%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	4	4	8	5,88%	5,88%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	6	7	13	8,82%	10,29%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

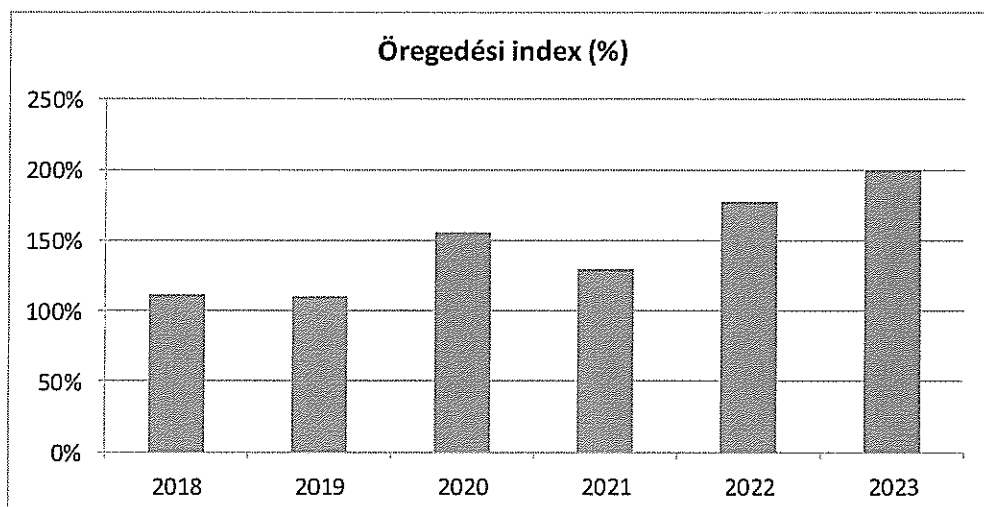
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index

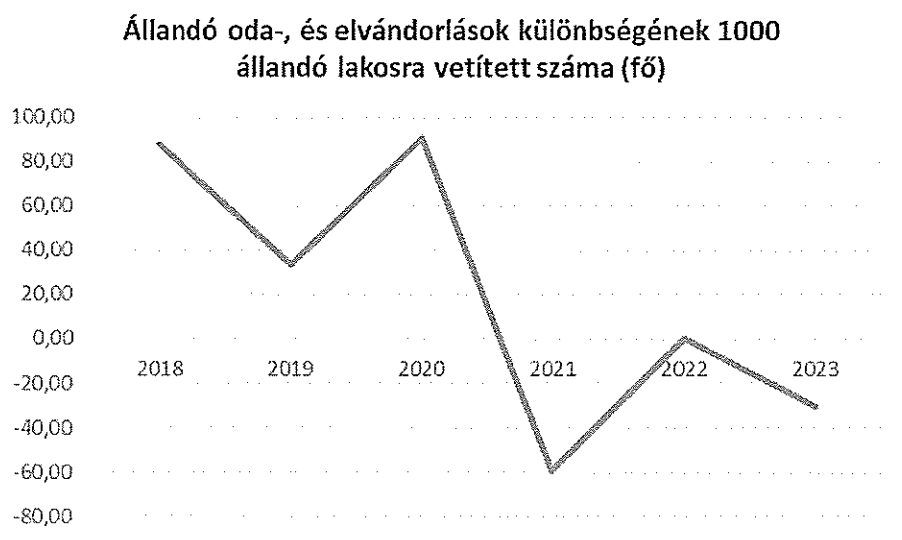
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	10	9	111,11%
2019	11	10	110,00%
2020	14	9	155,56%
2021	13	10	130,00%
2022	16	9	177,78%
2023	18	9	200,00%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2018	87,72
2019	33,33
2020	90,91
2021	-59,26
2022	0,00
2023	-30,30

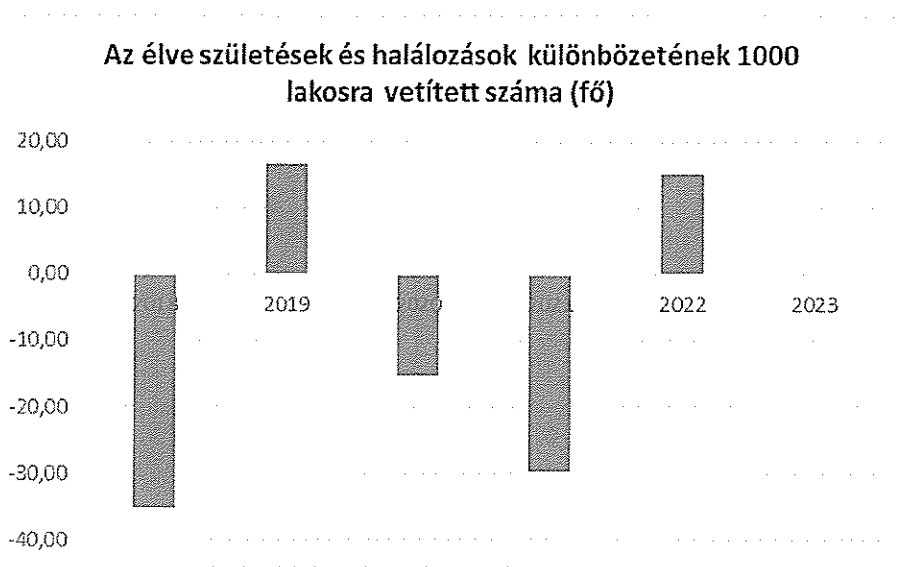
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településen az utóbbi években csökken az elköltözések száma. A békés nyugodt környezet vonzóvá tette a kisgyermekes családok részére településünket.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2018	-35,09
2019	16,67
2020	-15,15
2021	-29,63
2022	15,15
2023	0,00

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Hegyhátszentmárton község Önkormányzatának polgármestere, a település képviselővel egyetemben az elmúlt évek során mindent megtett, s a továbbiakban is fő célként tűzi maga elé, hogy a település lakói számára minél nagyobb mértékben megóvja és védje, anyagi erőforrásaihoz mérten minél jobb minőségi életszínvonalat tudjon biztosítani a településen élők számára.

A település törekszik arra, hogy minél jobban kiaknázza azt a tényt, hogy az Őrség egyik települése, a természetes környezet szépsége sokak számára vonzó célponttá vált az elmúlt évek során, tapasztalható, hogy az ide látogatók között egyre többen évente rendszeresen visszalátogatnak a településre. Ez köszönhető az itt élő emberek közvetlenségének, a pihenni, túrázni vágyók nyugodt pihenését biztosító környezetnek.

A turisztikai előnyök kihasználása mellett segíti a településen vállalkozni kívánó személyeket, illetve a meglévő természeti adottságok kihasználásához segítséget nyújt. Korábban kertészet működött a településen, megfelelő hőfokú melegvíz is található a területen, melynek kiaknázásában partnertként működik az Önkormányzat.

Az Önkormányzat sikeres pályázatai közé tartoznak a teljesség igénye nélkül:

- Magyar Falu Program keretében falugondnoki gépjármű beszerzése
- Kistelepülések önkormányzati rendezvények támogatása
- Temető kerítés és járda építés
- Magyar Falu Program keretében eszközbeszerzés

Fejlesztési tervek:

- A településen a szennyvízhálózat kiépítése
- Önkormányzati tulajdonban lévő ingatlan fejlesztése, átalakítása (Művelődési Ház korszerűsítése)
- Önkormányzati utak karbantartása, felújítása
- Korszerű számítástechnikai eszközök beszerzése
- A település turisztikai célú fejlesztése, a szálláshelyet üzemeltetők segítése
- A település történeti értékeinek bemutatása

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Hegyhátszentmárton község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- **Költségvetési rendelet** : államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében A jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési rendelet tervezetét, a polgármester február 15-éig benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.
- **Gazdasági program** - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.
- **Településkép Arculati Kézikönyv (TAK)** – a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény és a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes település rendezési sajátos jogintézkedésekről szóló 314/2012. (XI.8.) kormányrendelet előírásai szerint készült
- **Településrendezési terv** – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.
- **Településkép védelméről szóló 2/2019. (III.27.) számú Önkormányzati rendeletében** az Önkormányzat a helyi védelem általános szabályait, önkormányzati kötelezettségeket szabályozza.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az Önkormányzat az alábbiakban felsorolt társulásokkal működik közre.

A társulások létrehozásához, illetve az azokhoz való csatlakozás fő indoka az volt, hogy a település önállóan nem tudja a jogszabályokban előírt kötelező feladatokat ellátni.

- **Örségi Többcélú Kistérségi Társulás** feladatai az elmúlt évek folyamán jelentősen lecsökkent.
- A gyermekjóléti feladatok és szociális ellátásokkal járó feladatokat a Zalamenti és Örségi Család és Gyermekjóléti Szolgálat (székhely: 8909 Zalalövő, Szabadság tér 1.) látja el
- Nyugat-dunántúli Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás – Vas Vármegye teljes területének lefedettségét, egységes koncepcióját fogalmazza meg, irányítja és szervezi
- 2018. szeptember 1. napjától Hegyhátszentmárton község Önkormányzata Ivánc Község Önkormányzatával együttműködve feladatellátási szerződés keretében látja el az óvodai feladatellátást, az Ivánci Gróf Sigray Klára Óvodában

Az Őrségi Többcélú Kistérségi Társulás jogutód nélkül 2023. december 31. napjával megszűnt.

Az Ivánci Gróf Sigray Klára Óvodába járó gyermekek száma jelentősen lecsökkent, így az Óvoda bezárására került sor 2023. augusztus 31. napjával.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az elkészített esélyegyenlőségi terv pontos adatainak elemzéséhez, kigyűjtéséhez biztosított adatinformációk mennyisége, azok pontossága minden témakörben nem elégséges. Sajnos az Önkormányzat, sem rendelkezik minden kérdéskörre vonatkozóan pontos információval, hisz a településen élők nem kívánnak nyilatkozni, s ezáltal összesített adattal sem tudunk rendelkezni például olyan adatokról, hogy milyen a jövedelmi helyzetük. Van-e napi megélhetési problémája, milyen úgynevezett fogyatékossgal él, mire lenne szüksége. Az emberek ezekről a témákról nem szívesen beszélnek, problémáikat nehezen tárják fel.

Az adatgyűjtéshez az alább felsorolt adatbázisok nyújtanak segítséget:

- TeIR Önkormányzati adatok
- Nemzeti Munkaügyi Hivatal adatai
- KSH Tstar adatai
- Önkormányzati és Intézményi adatgyűjtés

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza

Településünkön ez nem releváns adat, nincsenek mélyszegénységben élők, illetve roma lakosok sem élnek a környezetben.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2018	49,28	14,71
2019	55,71	17,95
2020	49,30	8,57
2021	52,94	19,44
2022	50,00	17,65
2023	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

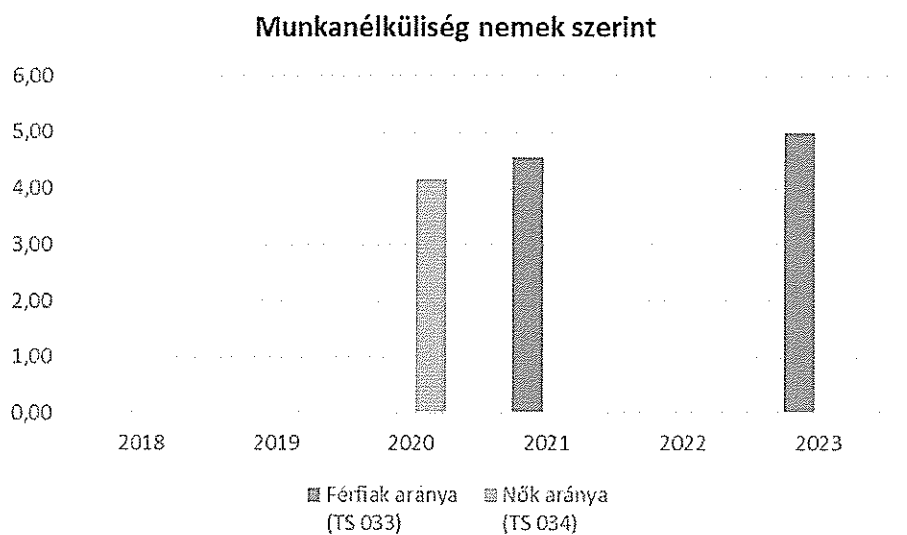
A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. §-a és a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 4. §-a szabályozza, határozza meg, hogy mi számít jövedelemnek, illetve vagyonnak.

A felsorolt jogszabályok alkalmazásával lehet a kérelmezők részére az általuk kért ellátásokat elbírálni.

Az ellátásokat a helyi önkormányzat, a jegyző, illetve a vármegyei kormányhivatal járási hivatala látja el.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	0,00	0,00	0,00%
2019	0,00	0,00	0,00%
2020	0,00	4,17	2,09%
2021	4,55	0,00	2,28%
2022	0,00	0,00	0,00%
2023	5,00	0,00	2,50%

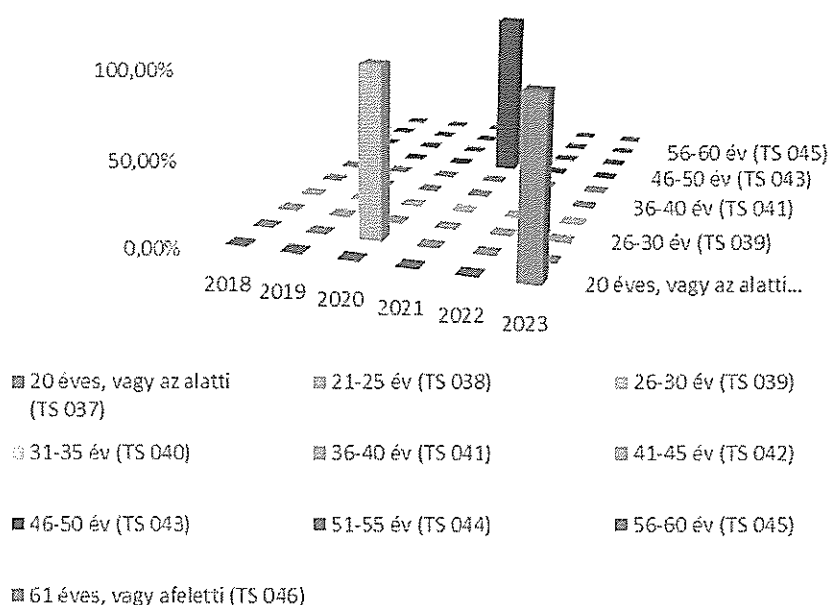
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	0	0	1	1	0	1
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00
	%	-	-	0,00%	0,00%	-	100,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00
	%	-	-	100,00%	0,00%	-	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	-	-	0,00%	0,00%	-	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	-	-	0,00%	0,00%	-	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	-	-	0,00%	0,00%	-	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	-	-	0,00%	0,00%	-	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00
	%	-	-	0,00%	100,00%	-	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	-	-	0,00%	0,00%	-	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	-	-	0,00%	0,00%	-	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	-	-	0,00%	0,00%	-	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint

Az álláskeresők aránya alacsony, ez nagyrészt abból adódik, hogy a lakónépesség nagyrésze már nyugdíjas, illetve az itt élők, ide költözők arra törekednek, hogy mihamarabb munkaviszonyt tudjanak létesíteni.

Az Önkormányzat nem rendelkezik olyan adattal, melyből megállapítható lenne, hogy kik azok a személyek, akik aktív korúak ellátásában részesülnek, illetve arról sem rendelkezik adattal, hogy ki dolgozik közfoglalkoztatottként. Az Önkormányzatnál nincs olyan személy, aki közfoglalkoztatottként dolgozna.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	0,00	0,00
2019	0,00	0,00
2020	0,00	0,00
2021	0,00	0,00
2022	0,00	0,00
2023	0,00	0,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	0	0	-	0	-	0	-
2019	0	0	-	0	-	0	-
2020	1	0	0,00%	0	0,00%	1	100,00%
2021	1	0	0,00%	0	0,00%	1	100,00%
2022	0	0	-	0	-	0	-
2023	1	0	0,00%	0	0,00%	1	100,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az általános felsőoktatásban, valamint a középfokú iskolában tanuló felnőttek számáról pontos adattal nem rendelkezünk. A felnőttoktatás megszervezésére csak térségi szinten a Vas Vármegyei

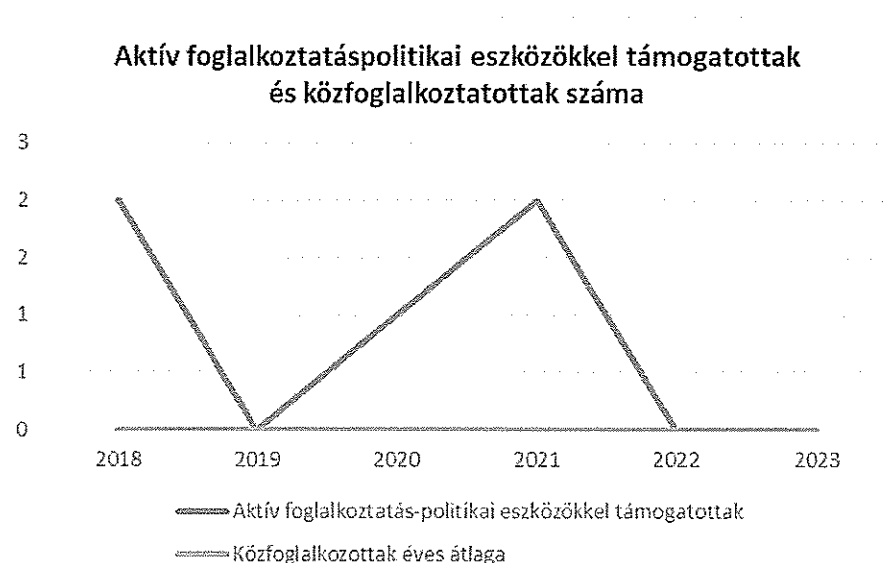
Kormányhivatal Körmen di Járási Hivatal Munkaügyi Osztálya vagy különböző oktatási intézmény bevonásával, együttműködésével lenne lehetőség, melyet az önkormányzat lehetősége szerint természetesen támogat.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A településnek nincs önálló közfoglalkoztatási programja

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	2	0
2019	0	0
2020	1	0
2021	2	0
2022	0	0
2023	0	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Jelenleg nincs arról információnk, hogy a településen van-e olyan személy, akit közfoglalkoztatás keretében alkalmaznának. Ezt a fajta foglalkoztatást, az elmúlt években A Szombathelyi Erdészeti ZRT alkalmazta.

A környéken élők nagy várakozással tekintenek a településen régóta nem működő kertészet újra indításában. A meglévő melegvíz kitermelésének lehetőségeivel a beruházások növelnék a település, a környező települések lakóinak foglalkoztatottságának növelését. Új vállalkozások létrejöttét.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A helyben történő foglalkoztatás egyik pozitív eredménye, hogy az Önkormányzat a Magyar Falu program keretében falugondnoki gépjárművet tudott vásárolni. Helyben élő női falugondnok személyével nőtt a foglalkoztatás. Az Önkormányzat a jogszabályi előírásoknak megfelelően kulturális szakembert foglalkoztat, aki szintén helyben lakó hölgy.

Jelenleg nincs a Munkaügyi Hivatal által meghirdetett olyan képzés, amely a településen élők közül részt tudna valaki venni. A képzéshez való hozzáférés lehetősége azon személyek részére is elérhetővé vált, akinek nincs személygépjárműve, illetve vezetői engedélye.

A 2024. Önkormányzati választásokon a település lakói új polgármester asszonyt választottak. A település vezetője jelenleg a község falugondnoki szerepét is betölti.

Egy a községben élő fiatalasszony már meg is kezdte a falugondnok helyettesítési képzést.

A kulturális szakemberi feladatok ellátását végző személy esetében 2024-ben változás történt, új személy – helyben élő fiatal hölgy – került kinevezésre, aki jelenleg a képesítés megszerzésére irányuló tanfolyamot végzi.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	0	0
2019	0	0
2020	1	0
2021	1	0
2022	0	0
2023	1	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A település lélekszáma alacsony, csak kihelyezett képzés megvalósítása esetén tudnának jelenleg a lakosok a szolgáltatásokhoz hozzájutni.

A település területén jelentős munkaerő-piaci lehetőséget biztosítana a korábban jól működő kertészeti vállalkozás sikeres működésének beindulása. Erre irányuló törekvés van a vállalkozó részéről, azonban a beruházás nagyságára való tekintettel a központi támogatás elengedhetetlenül szükséges.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Ez a kérdés nem releváns a településen.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Hátrányos megkülönböztetésről információ nem áll rendelkezésünkre.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A digitális ismeretszerzés megszerzésének lehetőségeihez történő hozzáféréshez jelenleg nincs helyben lehetőség, csak a környező városokban, illetve a szomszédos településeken lenne lehetőség.

Egy számítástechnikai képzéshez a település helyet tudna, de eszközt nem tudna biztosítani megfelelő géppark hiányában.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Fontos mérőszám egy község lakossága helyzetének megítélésében a szociális ellátások igénybevétele, melynek tekintetében Hegyhátszentmárton község lakossága az országos átlagnál kedvezőbb helyzetben van.

A szociális ellátás feltételeinek biztosítása az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata. (1993. évi III. tv. A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról). A szociális ellátások a rászorultság mértékétől és okától függően vehetők igénybe. A juttatások azokat a hátrányokat igyekeznek kiküszöbölni, kompenzálni, amelyek az adott személyt helyzetéből adódóan sújtják. A rendelet megfogalmazza a hatásköri rendelkezéseket, mi szerint az önkormányzat képviselő – testülete, vagy a polgármester hatásköre-e az elbírálás.

A szociális ellátások pénzbeli formái:

- rendkívüli települési támogatás
- temetési támogatás
- gyermeknevelést segítő támogatás
- időskorúak támogatása
- gyermekek Mikulásnapi támogatása
- gyermekszületési támogatás
- letelepedési támogatás

A személyes gondoskodás keretében az alábbi szociális alapellátási formákat biztosítja:

- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- családsegítés
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- nappali ellátásként idősek klubja

Hegyhátszentmárton község Képviselő-testületének önkormányzati rendelete szabályozza az egyes lakossági csoportok támogatását.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskereső ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	0	0,00%	0	-
2019	0	0,00%	0	-
2020	1	2,13%	1	100,00%
2021	1	2,38%	1	100,00%
2022	0	0,00%	0	-
2023	1	2,63%	1	100,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	0	-	0	-	0	-
2019	0	-	0	-	0	-
2020	0	0,00%	0	0,00%	1	100,00%
2021	0	0,00%	0	0,00%	1	100,00%
2022	0	-	0	-	0	-
2023	0	0,00%	0	0,00%	1	100,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A településen nincs kiépített szennyvízhálózati rendszer, amire azonban a település lakóinak igénye van. A községben a korábban üresen álló ingatlanokat felvásárolták az ország más részéről betelepülők, jelenleg minimális az üres lakó ingatlanok száma. A szép környezetben, az Őrségi Nemzeti Park területén fekvő település lakóinak anyagi helyzetét hosszabb távon javítani tudná, a lakók számára ez akár egy munkahely létesítésével is felérne

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2018	54	0	0,00	55,56	0,00	98,15
2019	54	0	0,00	55,56	0,00	100,00
2020	54	0	0,00	55,56	0,00	100,00
2021	54	0	0,00	55,56	0,00	100,00
2022	48	0	0,00	35,42	0,00	100,00
2023	48	0	0,00	35,42	0,00	100,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati
adatok

a) bér lakás-állomány

A településen nincs bér lakás.

b) szociális lakhatás

Nincs szociális lakhatásra lehetőséget adó épület

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településen a Művelődési Házzal egybeépítve van egy Önkormányzati lakás, ahol egy család 3 fővel lakik.

e) lakhatást segítő támogatások

Az Önkormányzat anyagi helyzetéhez mérten segíti a községben letelepedni, itt élni és dolgozni kívánó embereket, családokat. Helyi rendelet alapján vissza nem térítendő támogatás igénylésére van lehetőség.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2018	n.a.	26
2019	n.a.	0
2020	n.a.	1
2021	n.a.	1
2022	n.a.	2
2023	n.a.	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Ilyen adatról nincs információnk.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A településhez tartozó külterületen jelenleg egy lakóház építése van folyamatban. A közművekhez való csatlakozása (víz, villany,) részlegesen megoldott. A szennyvízhálózatra rácsatlakozni nem tud, mivel az a településen jelenleg még nincs kiépítve.

A települést érintő Volán járatok száma megfelelő, azonban az utaslétszám egyre kevesebb.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

A településen nincsenek telepek, nem alakultak ki szegregátumok.

b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;

Nem releváns a kérdés.

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Nem releváns a kérdés.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

E fejezetben vizsgáljuk a település lakosságának egészségügyi helyzetét, az ellátáshoz való hozzáférést. Az egészségügyi ellátás helyben a házi orvosi praxisokon keresztül valósul meg.

Az Önkormányzat társulás formájában látja el a védőnői szolgálatot.

A jogszabályi változások következtében megváltozott a védőnői feladatellátás módja.

A 2022. évi LXXIII. törvénnyel módosított egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 2023. július 1. napjától az alábbiakról rendelkezik:

A védőnői ellátás biztosításáért a Kormány által rendeletben kijelölt állami intézményfenntartó szerv - az irányító vármegyei intézmény útján – felelős, esetünkben a Vas Vármegyei Egyetemi Oktatókórház Szombathely.

A járóbeteg-szakellátás Körmenden és Szombathelyen valósul meg az központi átszervezések után. Fogászati szakrendelőt több településsel együtt Csákánydoroszló székhellyel működtet.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	0	0	0	0	1	0,00
2019	0	0	0	0	1	0,00
2020	0	0	0	0	1	0,00
2021	0	0	0	0	1	0,00
2022	0	0	0	0	0	0,00
2023	0	0	0	0	1	0,00

Forrás: TelR, KSH
Tstar

A községben nincs üres háziiorvosi praxis. A településről a lakosok a szomszédos háziiorvosi rendelőbe járnak át, illetve háziiorvosuk a településre gyakran kilátogat.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi szűrővizsgálatokhoz a település érintett lakossága akár szervezett, vagy egyéni úton hozzáfér. Szűrővizsgálatokra történő lakossági személyszállításba az Önkormányzat a meglévő falubusszal hozzájárul.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Ezen ellátási formákhoz való hozzáférés csak a közeli, illetve a távolabbi városokban (Körmend, Szombathely, Szentgotthárd) lehetséges.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

2020. október 1. napjától az Önkormányzat a közétkeztetését Nádasról a Just Food Kft-vel kötött szerződés alapján a falugondnoki gépjárművel szállítja ki a lakosok részére.

2023. november 1. napjától – jelenleg is érvényes – Hegyhátszentmárton Község Önkormányzata és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Szolgáltatási Szerződés keretében biztosítja a település lakóinak a Gondviselés Háza – Fogytékosok és Időskorúak Otthona 9931 Ivánc, Kossuth Lajos utca 1. szám alatt üzemeltetett konyhából a közétkeztetést.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településnek van sportpályája kevés a sport rendezvény, melynek bővítését tűzte célul az Önkormányzat, illetve a működő Falubarát Egyesület.

Egy új kezdeményezésre tett sikeres kísérletet az Önkormányzat és az Egyesület közösen a hosszú téli estékre. A Művelődési Házban minden péntek és szombat esténként 18.00 órai kezdettel asztaliteniszezésre, illetve darts játék lehetőségét hirdette meg, mely nagy sikerrel valósult meg. Összehozva a település különböző korosztályait.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szolgáltatáshoz való hozzájutást a működő Falugondnoki szolgáltatás nyújt segítsége.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Ez a kérdés nem releváns a településen.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nem rendelkezünk olyan információval, hogy ilyen jellegű probléma valamely lakossal történt volna.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Nem releváns a településen.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2021)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	388	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az Önkormányzat minden évben megszervezi elsősorban a település lakóinak, illetve a község volt lakóinak és minden idelátogatónak augusztus hónapban a Falunapot. Nagy érdeklődés előzi meg a rendezvényt, amely elhozza a kis településre a kulturális élet jeles szereplőit

2021. évben alakult meg a településen a Hegyhátszentmártoni Falubarát Egyesület.

Az egyesület közösségi munkát végez a falukép javítása, így a település közterületeinek, környezetének rendezése szépítése, a történelmi, természeti, építészeti értékek megóvása érdekében.

Népszerűsíti, tanítja a helyi hagyományokat, a természetjárást, a tartalmas szabadidős tevékenységet, ennek érdekében közösségi eseményeket szervez és bonyolít le.

Elősegíti a település turisztikai fogadóképességének javulását.

Az Önkormányzat részmunkaidőben kulturális szakembert foglalkoztat, aki az Egyesülettel együttműködve, illetve önállóan rendezvények szervezését szervezi, lebonyolítja.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A közösségi összefogást elősegítette az Egyesület megalakulása. A lakosok kimozdultak a megszokott otthoni környezetből és új közösségi célokat tűztek ki célul. Konfliktuskezelési problémával nem releváns a településen.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A kulturális szakember, az egyesületi tagokkal együttműködve keresik a régi hagyományok felelevenítésének lehetőségeit.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Nemzetiséghez tartozó személyek nem élnek a településen. A nemzetiségi kérdés nem releváns községben.

e) helyi lakossági önszerveződések.

2021. évben alakult meg a településen a Hegyhátszentmártoni Falubarát Egyesület.

Hegyhátszentmárton község területén a kulturált, esztétikus és egészséges környezet fenntartása, vagy kialakítása a településen élők és az oda látogatók érdekében.

A település közösségi hagyományainak ápolása, a kulturális és közösségi élet felélénkítése, a helybéli emberek lakóhelyükhöz való kötődésének, helyi identitásának erősítése.

A település lakosainak élő közösségé szervezése egyéb szabadidős tevékenységek szervezése, lebonyolítása, valamint egyéb társadalmi és közösségi tevékenység által.

Az egyesület tevékenységek középpontjában az egymás iránti szolidaritás érzése, a közösségért végzett munka megbecsülése, népszerűsítése áll.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nincsenek roma nemzetiségű személyek, így nemzetiségi önkormányzat sincs.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
szennyvízhálózat hiánya	szennyvízhálózat kiépítése, önállóan vagy szomszédos településhez csatlakozási lehetőséggel

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A gyermekjóléti feladatokat a Zalamenti és Örségi Család és Gyermekjóléti Szolgálat (székhely: 8909 Zalalövő, Szabadság tér 1.) területen dolgozó munkatársak látják el.

A szakemberek rendszeresen megbeszéléseket, jelzőrendszeres üléseket tartanak, melyekre mindig meghívást kapnak az ellátási területen működő Óvodák vezetői, védőnők, gyermekorvos, iskolák vezetői, jegyzők, családgondozók.

A településen élő gyermekekkel a körzeti megbízottól jelzés nem érkezett.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	35	33	68	51,47%	48,53%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)	2			2,94%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	7	3	10	10,29%	4,41%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	1	0	1	1,47%	0,00%

Forrás: TelR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A településen nincs hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő család.

Fogyatékkal élő családról, gyermekről nincs információnk.

Védelembe vételt nem kellett a településen élő személyeknél alkalmazni az elmúlt években.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

- b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti igényt nem nyújtott be senki a településen.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A képviselő-testület a pénzbeli és természetbeni támogatások rendszeréről, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról szóló rendeletében gyermekszületési támogatás keretében támogatja azon családokat, ahol a gyermek, valamint a gyermek szülei közül legalább az egyik szülő a kérelem benyújtásakor Hegyhátszentmárton községben érvényes állandó lakóhellyel rendelkezik. Gyermeknevelést segítő támogatást nyújt a családoknak az Önkormányzat, melynek benyújtására évente kétszer alkalommal - augusztus, illetve december hónapban - van lehetősége a kérelmezőknek, ezáltal az iskola kezdéshez, illetve a karácsonyi kiadások enyhítéséhez járul hozzá.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2018	0	1	1
2019	0	1	1
2020	0	1	1
2021	0	1	1
2022	0	1	1
2023	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Az Önkormányzat nem rendelkezik erre vonatkozó adattal.

- e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nem releváns a településen.

- f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem releváns a településen.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nincs a településen szegregált lakókörnyezetben élő személy, család.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Nem releváns ez a kérdés a településen, mivel nincs hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, fogyatékos gyermek.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Üres védőnői státusz nincs a településen, a védőnői feladatot több önkormányzat egymással együttműködve látja el, vasaljai székhellyel.

A jogszabályi változások következtében megváltozott a védőnői feladatellátás módja.

A 2022. évi LXXIII. törvénnyel módosított egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 2023. július 1. napjától az alábbiakról rendelkezik:

A védőnői ellátás biztosításáért a Kormány által rendeletben kijelölt állami intézményfenntartó szerv - az irányító vármegyei intézmény útján – felelős, esetünkben a Vas Vármegyei Egyetemi Oktatókórház Szombathely.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2018	0	2	-
2019	0	1	-
2020	0	1	-
2021	0	1	-
2022	0	1	-
2023	0	1	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A településen nincs betöltetlen háziorvosi praxis, a feladatokat a szomszédos településen székhellyel rendelkező háziorvos látja el.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	0	0	0	n.a.	n.a.
2023	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Erre vonatkozó adattal nem rendelkezünk.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Erre vonatkozó adattal nem rendelkezünk.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Erre vonatkozó adat nem áll rendelkezésünkre.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi
adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

Védelembevételre nem került sor, ez a kérdés nem releváns.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Ilyen jellegű szolgáltatásra nincs igény.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A településen a gyermekek a közeli természetnek, az egészséges jó, tiszta levegőn való tartózkodást tartják fontosnak. Ahhoz azonban, hogy a szabadban kerékpározni, sportolni tudjanak fontosnak tartja az Önkormányzat, hogy a saját tulajdonú útjainak minőségét meg tudja őrizni, illetve az utak karbantartását megtudja őrizni, melynek megvalósítása önerőből nem tud megvalósulni.

A településen kialakításra került egy korszerű, új játszótér, ahol a gyermekek az egészséges, jó tiszta levegőn való tartózkodást családi légkörben tudják élvezni.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermekétkeztetés intézményi keretek közt történik Szünidei, hétvégi gyermekétkeztetésre igény nem merült fel.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Nem releváns a település esetében.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nem releváns.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Erre vonatkozó adattal nem rendelkezik az Önkormányzat.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A településen nincs köznevelési intézmény- nincs sem óvoda, sem iskola. A gyermekek intézményi ellátása a csákánydoroszlói és az ivánci intézményekben történik.

Fogyatékos gyermekekről, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekekről nincs információnk.

A gyermekek intézményi ellátása Csákánydoroszlóban az ott felújított általános iskolában és óvodában történik.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2018	0	0	0,00
2019	0	0	0,00
2020	0	0	0,00
2021	0	0	0,00
2022	0	0	0,00
2023	0	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tsta

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2018	n.a.	0	0,00
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00
2022	n.a.	0	0,00
2023	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjté

s

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.

Mivel a településen nincs köznevelési intézmény, az Önkormányzat nem fenntartó ezért erre vonatkozó adattal nem rendelkezünk.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcso- portok száma - gyógypedagóg- iai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedag- ógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellá- tási helyek száma (gyógyped- agógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedag- ógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagóg- iai gyermekcso- portok száma (TS 086)	Gyógypedag- ógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcso- portra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2018	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2019	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2020	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2011	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2022	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2023	n.a.	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2018	0	0	0	0,00	0,00
2019	0	0	0	0,00	0,00
2020	0	0	0	0,00	0,00
2021	0	0	0	0,00	0,00
2022	0	0	0	0,00	0,00
2023	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2018	0
2019	0
2020	0
201	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;
Erre vonatkozó adattal nem rendelkezünk, nem releváns a településen.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések;
Nem releváns a településen.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Nem releváns.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	n.a.	n.a.	n.a.	0
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	0
2022	n.a.	n.a.	n.a.	0
2023	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
település útjainak minőségi javítása (a település területén a biztonságos kerékpározás biztosítása)	önkormányzati út javítása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Hazánkban, az utóbbi évtizedekben a nők gazdasági aktivitása nem várt méreteket öltött, meghaladva a fejlett nyugat-európai országok rátáját is, majd csökkent. A klasszikus, családellátó szerep mellett a munkaerő-piaci, gazdasági bizonytalanság nyomán egyre több családban vált az anya is pénzkeresővé, így módon ma már a család és a munkahely elvárásainak is meg kell felelni. A témában készített statisztikák alapján általánosan elmondható, hogy a gazdasági helyzetből függetlenül a részmunkaidős foglalkoztatást és távmunkában végzett keresőtevékenységet tartják a nők számára leginkább elfogadható formának, körükben ennek a legnagyobb a támogatottsági aránya.

Az Önkormányzat két helyben lakó női munkaerőt foglalkoztat. Főállású női falugondnokot, illetve részmunkaidőben kulturális szakembert alkalmaz.

A településnek női polgármester van.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2018	0	0	0,00%
2019	0	0	0,00%
2020	0	4,17	2,00%
2021	4,55	0	2,28%
2022	0	0	0,00%
2023	5	0	2,50%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma (TS 053)
	fő	Fő
2018	0	0
2019	0	0
2020	1	0
2021	1	0
2022	0	0
2023	1	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A képzési programok helyben történő szervezésével több résztvevőt lehetne a képzésekbe bevonni. A településen a Művelődési Házban képzési helyet tudna az Önkormányzat biztosítani. Ennek megvalósításához az épület korszerűsítésére, felújítására lenne szükség. A környező településeken sincs tanfolyami képzés, a városban történő rendszeres beutazást azonban sok család anyagi okokból sem tudja megoldani.

b) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Mint minden esetben az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetősége jelentősen beszűkült. A szomszédos településen a Magyar Máltai Szeretetszolgálat által fenntartott Intézményben tudnak elhelyezkedni.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Erre vonatkozó információval nem rendelkezünk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2018	0	2	-
2019	0	1	-
2020	0	1	-
2021	0	1	-
2022	0	2	-
2023	0	2	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A munkaerőpiacon a nők számára jelentős megoldást teremtené, ha a munkahelyeken a munkaidő beosztást rugalmasabban, személyre szabottabban tudná a munkáltató megoldani. Erre sajnos egyelőre nincs kilátás, hisz a munkáltatók zöme nem, vagy csak ritkán tér el az átlagos foglalkoztatási munkarendtől.

A gyermekek vagy az Ivánci Gróf Sigray Klára Óvodába, vagy a Csákánydoroszlóban működő Óvodában nyertek felvételt

Az ivánci Óvoda bezárását követően a gyermekek ellátása Csákánydoroszló községben biztosított.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A település csendes békés környezetben helyezkedik el. Egészséges életkörülmények között élhetnek a családok. A támogatásoknak is köszönhető, hogy a községben is telepednek le fiatalok, akik gyermeket, gyermekeket kívánnak nevelni. 2022-ben is született egy kisgyermek.

2024. évben megszületett a település legifjabb tagja egy kislány személyében.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Családon belüli erőszak nem jellemző. A családsegítők, védőnők, áldozatvédelmi tevékenységek nem felkereső jellegűek, így bizonytalan, hogy a nők helyzete a családon belül milyen, elképzelhető, hogy nyilvánosságra nem került esetek előfordulhatnak.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Nem releváns a községben.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A Hegyhátszentmártoni Falubarát Egyesület tagjainak zöme nő. Aktív szerepet vállalnak a helyi közéletben. Női falugondnok dolgozik, a településen, illetve a kulturális szakember személye is nő.

A 2024-es Önkormányzati választások eredményeként új polgármester és egy új képviselő-testület alakult. A település vezető, illetve az alpolgármester személye is hölgy.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Társadalmi probléma a nők elhelyezkedési, továbbképzési lehetősége.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
alacsony iskolai végzettség	képzések, munkaerő-piaci lehetőség erősítése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A településen élők anyagi helyzetéről nincs adatunk. Az Önkormányzat által minden évben megrendezésre kerül az Idősök Napja. A helyi rendelet alapján anyagi támogatásban részesíti azon személyeket, akik nyugellátásban, járadékban részesülnek. Az idős korosztály számának arányában bekövetkezett változás – csökkenés – egyik oka, hogy a településen lévő üres ingatlanok értékesítése után fiatalok költöznek a községbe.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	10	9	111,11%
2019	11	10	110,00%
2020	14	9	155,56%
2021	13	10	130,00%
2022	16	9	177,78%
2023	18	9	200,00%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

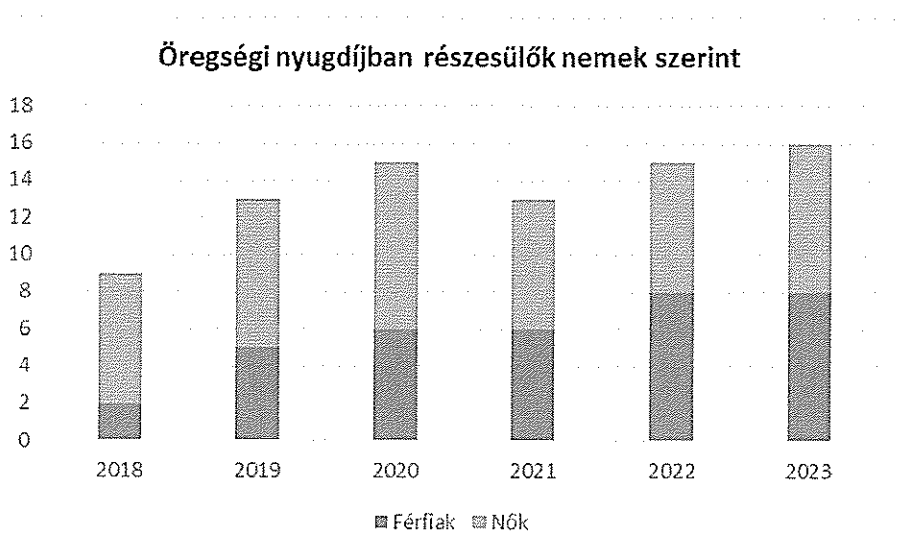
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	4	12	16
2019	6	12	18
2020	7	13	20
2021	7	11	18
2022	9	11	20
2023	9	11	20

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2018	1	0	2	7	0	3	0
2019	1	0	5	8	0	2	0
2020	1	0	6	9	0	2	0
2021	0	0	0	0	0	0	0
2022	1	0	8	7	0	2	0
2023	1	0	8	8	0	2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A településen az idősek foglalkoztatására nincs mód, sem a településen, sem a környező községekben nincs lehetőség nyugdíjasok foglalkoztatására.

Amennyiben a településen a kertészeti tevékenységet folytatni kívánó vállalkozó tevékenységét meg tudná kezdeni, akkor akár részmunkaidős foglalkoztatás keretében a nyugdíjas, de agilis lakkosokat alkalmazni tudná.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott állásukeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	0	0	1	1	0	1
41-45 év (TS 042)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	-	-	0,00%	0,00%	-	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	-	-	0,00%	0,00%	-	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	-	-	0,00%	0,00%	-	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	-	-	0,00%	0,00%	-	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	-	-	0,00%	0,00%	-	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időszak, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Rendszeres szervezett program nincs az idősök részére. Aktív szerepet vállalnak a Falubarát Egyesület működésében.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Ez az adat nem releváns a településen.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Meggegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	4	12	16
2019	6	12	18
2020	7	13	20
2021	7	11	18
2022	9	11	20
2023	9	11	20

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2018	10	0	1	1
2019	11	0	1	1
2020	14	0	1	1
2021	13	0	1	3
2022	16	0	1	3
2023	18	0	1	3

Forrás: TelR, KSH
Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A településen könyvtár működik, az idős látogatók száma az utóbbi időben megemelkedett. A település kulturális eseményein az idősök aktívan részt vesznek (pl. falunap, kiállítás, hangverseny, faluszépités).

A településen az idősök számára a közművelődéshez való hozzájutások közül a legkönnyebben hozzáférhető a helyi könyvtárban a friss kiadványokhoz (könyv, folyóirat), a CD-khez. A könyvtári nyitvatartás kialakításánál a helyi igények figyelembevételre kerültek.

A településen az internet lefedettség megfelelő, a szolgáltatáshoz való hozzájutás megoldott.

c) idősök informatikai jártassága;

Szervezett informatikai képzés nincs a településen.

Az Önkormányzat a könyvtárban meglévő, elavult számítógépek lecserélésér törekszik. Eredményként a kistelepülések rendezvényeit támogató pályázat segítségével egy db lap-top beszerzése valósult meg.

d) a generációk közötti programok.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Közösségépítő programok szervezése az Önkormányzat és a Falubarát Egyesülettel együttműködve. Hagyományteremtő programok felelevenítése, megismertetése a fiatalokkal. Az együtt töltött idő tartalmassá tétele- Húsvétoló, Gyermeknap, Betlehemezés, Tök faragás, Falunap, Régi eszközök kiállítása, Értékeink megőrzése, Mézeskalács sütés, Zenés irodalmi est,

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
számítástechnikai tudás bővítése	számítógépek beszerzése, korszerűsítése
közösségi programok helyszínének felújítása	Művelődési Ház átalakítása, korszerűsítése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

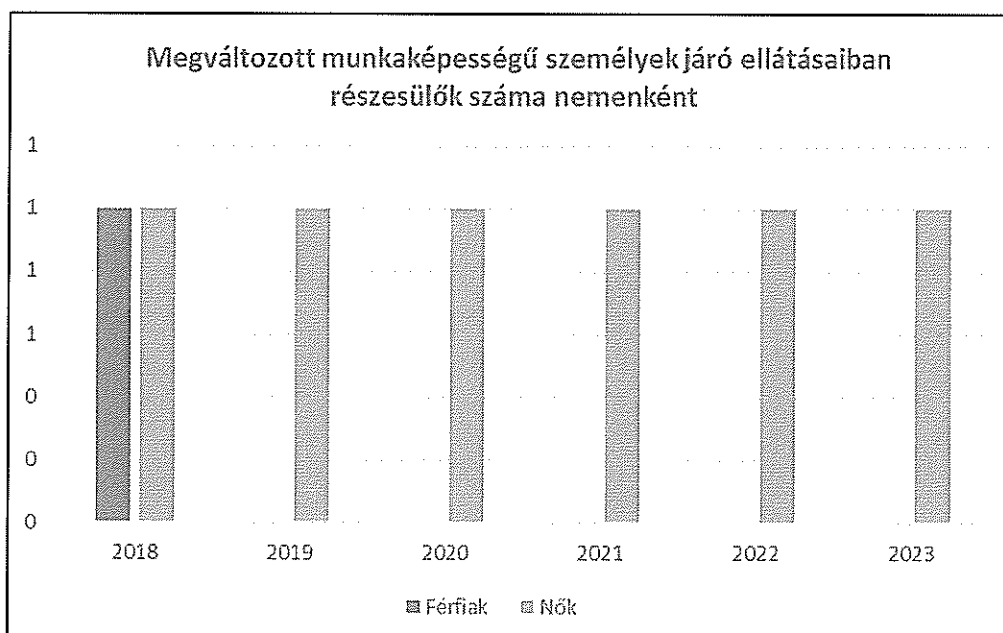
A településen élő megváltozott munkaképességű személyek számáról nem rendelkezik az önkormányzat sem célcsoportj, sem nemek szerinti, sem pedig kor szerinti adatokkal. (Az Európai Unióban e populáció munkavállalásának aránya jóval meghaladja a hazai értékeket, mely azt mutatja, hogy megfelelő, esélyegyenlőséget biztosító politikával javítható a fogyatékos és megváltozott munkaképességű emberek képzettségi és foglalkoztatási mutatója. A valódi esélyegyenlőség megteremtésének eszköze a helyi szinten megfogalmazott és elfogadott esélyegyenlőségi program.)

Jelenleg nincs a településen olyan személy, aki megváltozott munkaképességűek ellátásában részesülne.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	1	1	2
2019	0	1	1
2020	0	1	1
2021	0	1	1
2022	0	1	1
2023	0	1	1

Forrás: 3eiR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TelR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A településen élő fogyatékos személyek számáról nincs információnk, erről a témáról nem nyilatkoznak szívesen az emberek. Arról, hogy a Magyar Államkincstár kiknek folyósít fogyatékossgai támogatást, mely lehet alacsonyabb, illetve magasabb összegű szintén nem rendelkezünk adattal.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Mivel nem rendelkezünk adattal a hátrányos helyzetű személyekről, ezért ez a kérdés nem releváns esetünkben.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Hátrányos megkülönböztetést a foglalkoztatás területén nem tapasztaltunk.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Önálló éltvitelt támogató helyi intézmény nincs a községben.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az egészségügyi és rehabilitációs ellátások a környező városokban érhetők el az érintettek számára.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az Önkormányzati épületek akadálymentesítése megoldott.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A település kulturális eseményei közül a Művelődési Otthonban, illetve a szabadtári Falunapi rendezvényeket az idős, beteg, akár kerekesszékkal rendelkezők könnyen igénybe tudják venni.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Munkahely hiányában nem releváns a kérdés.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közösségi közlekedés minden területén szükséges az akadálymentesítés, mivel ezáltal a mozgásukban korlátozott személyek a megszokott, családi környezetükből egy tágabb környezetbe tudnak eljutni, ezáltal kitágul előttük a világ.

A település járdáinak minősége megfelelő.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Ez a kérdés nem releváns településünk vonatkozásában.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Erre vonatkozó adat nem áll rendelkezésünkre.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Sajátos igények kielégítését célzó programokra nincs igény a településen, fogyatékossgal élő személy hiányában.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Azon kevés település közé tartozik községünk, hol a fogyatékossgal élőknek – konkrét személyek hiányában – nincs társadalmi problémája, ezért e témakör nem releváns esetünkben.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
helyi utak minőségi problémája, közlekedés nehézsége	helyi utak fejlesztése

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A községben a helyi utak minősége nem megfelelő	Bel és külterületi utak javítása
Szennyvízhálózat hiánya	Csatornahálózat kiépítése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Közfeladatot ellátó szervezet nincs a településen.

Helyi lakosok kezdeményezésére alakult meg a Hegyhátszentmártoni Falubarát Egyesület 15 fővel alakult meg 2021-ben.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A helyi Önkormányzat és a Hegyhátszentmártoni Falubarát Egyesület szorosan együttműködik a település értékeinek megőrzésében, a környezet szebbé, tisztábbá történő alakításáért.

Kölcsönösen segítik egymást a szervezett rendezvények lebonyolításában, akár anyagi eszközzel is. A személyes részvétellel a település lakosai kor és nemektől függetlenül együtt tudnak működni. Egymás munkáját segítik.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nemzetiségek hiányában nemzetiségi önkormányzatok kialakítása nem lehetséges, ezért ez a kérdés nem releváns.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

For-profit szereplők hiányában ez a kérdés nem releváns a településen.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a)* a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b)* az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c)* A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	szennyvízhálózat hiánya	szennyvízhálózat kiépítése, önállóan, vagy szomszédos településhez csatlakozási lehetőséggel
Gyermekek	település útjainak minőségi javítása	önkormányzati út javítás
Idősek	számítástechnikai tudás bővítése közösségi programok helyszínének felújítása	számítógépek beszerzése, korszerűsítése Művelődési Ház átalakítása, korszerűsítése
Nők	alacsony iskolai végzettség	képzések, munkaerőpiaci lehetőségek bővítése
Fogyatékkal élők	helyi utak minőségi problémája, közlekedés nehézsége	helyi utak fejlesztése
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	A községben a helyi utak minősége nem megfelelő Szennyvízhálózat hiánya	Szennyvízhálózat hiánya Csatornahálózat kiépítése

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák esélyegyenlősége nem csorbul.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők száma a településen csökkenjen, felzárkóztatásuk megtörténjen.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges környezetben történő sportolását, gazdag, tartalmas programok

Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségi, anyagi biztonságára.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a képzésekhez való hozzájutás segítését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők biztonságos környezetben való közlekedéséhez.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzettelmezés következtetésében feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményének fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
	0. Településszintű probléma											
1	Jó úton járunk!	A községben a helyi utak minősége nem megfelelő	A biztonságos környezet megteremtése	-	Társadalmi Egyenlőséget Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	túra útvonalak, helyi utak biztonságossá tétele	önkormányzat	2024.12.31. RÉSZBEN MEGVALÓSULT	népesség növekedés ingatlan árak növekedése	pénzügyi, pályázati	folyamatos karbantartás	nem releváns
2	Korszerű ingatlanok	Szennyvízhálózat hiánya	Közművekkel ellátott lakások	Településfejlesztési koncepció	Társadalmi Egyenlőséget Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	környezet tudatosság növelése	önkormányzat	2023.12.31. 2027.12.31.	telkek értékének növekedése, egészséges környezet	pályázat, pénzügy	folyamatos karbantartás	nem releváns
	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
1	Vonzóvá tenni a települést.	szennyvízhálózat hiánya	szennyvízhálózat kiépítése, önállóan vagy szomszédos településhez csatlakozási lehetőséggel	Településfejlesztési koncepció	Új Roma Stratégia (2019-2030)	környezettudatosság	önkormányzat	2028.12.31.	ingatlanok közművesítése	pályázat, pénzügy	folyamatos karbantartás	nem releváns
	II. A gyermekek esélyegyenlősége											
1	Túrázni, sétálni!	település útjainak minőségi javítása	önkormányzati út javítása	Településfejlesztési koncepció	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	A település útjainak fejlesztése, közösségi tér	önkormányzat	2024.12.31. 2027.12.31.	baletsmentes közlekedés,	pénzügy	karbantartás	nem releváns

					(2007-2032)	bővítése			több látogató				
III. A nők esélyegyenlősége													
1	A tudás hatalom!	alacsony végzettség	iskolai	képzések, munkaerő-piaci lehetőség erősítése	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	álláskeresés segítése	önkormányzat	2025.06.30. 2026.12.31.	szakképzettek számának növekedése	humán erőforrás	3-4 év	nem releváns	
IV. Az idősek esélyegyenlősége													
1	Informatikai fejlesztés.	számítástechnikai tudás bővítése		számítógépek beszerzése, korszerűsítése	Költségvetési rendelet	Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	álláskeresés segítése	önkormányzat	2025.05.31. Megvalósult	képzettebb emberek	pénzügy	folyamatos	nem releváns
2	Falun is van élet.	közösségi programok helyszínének felújítása		Művelődési átalakítása, korszerűsítése	Költségvetési rendelet	Ház Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	szabadidős rendezvények szervezése több korosztály részvételével	önkormányzat, civil szervezet	2025.12.31. Megvalósult	összetartó település	humán, pénzügy	folyamatos karbantartás	nem releváns
V. A foglalkozással élő személyek esélyegyenlősége													
1	Közlekedés biztonságosan.	helyi utak minőségi problémája, közlekedés nehézsége	helyi utak minőségi problémája, közlekedés nehézsége	helyi utak minőségi problémája, közlekedés nehézsége	Településfejlesztési koncepció	Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025) Új Roma Stratégia (2019-2030)	A település útjainak fejlesztése	önkormányzat	2025.12.31.	több turista, jobb turisztikai kihasználtság	pénzügy	folyamatos karbantartás	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

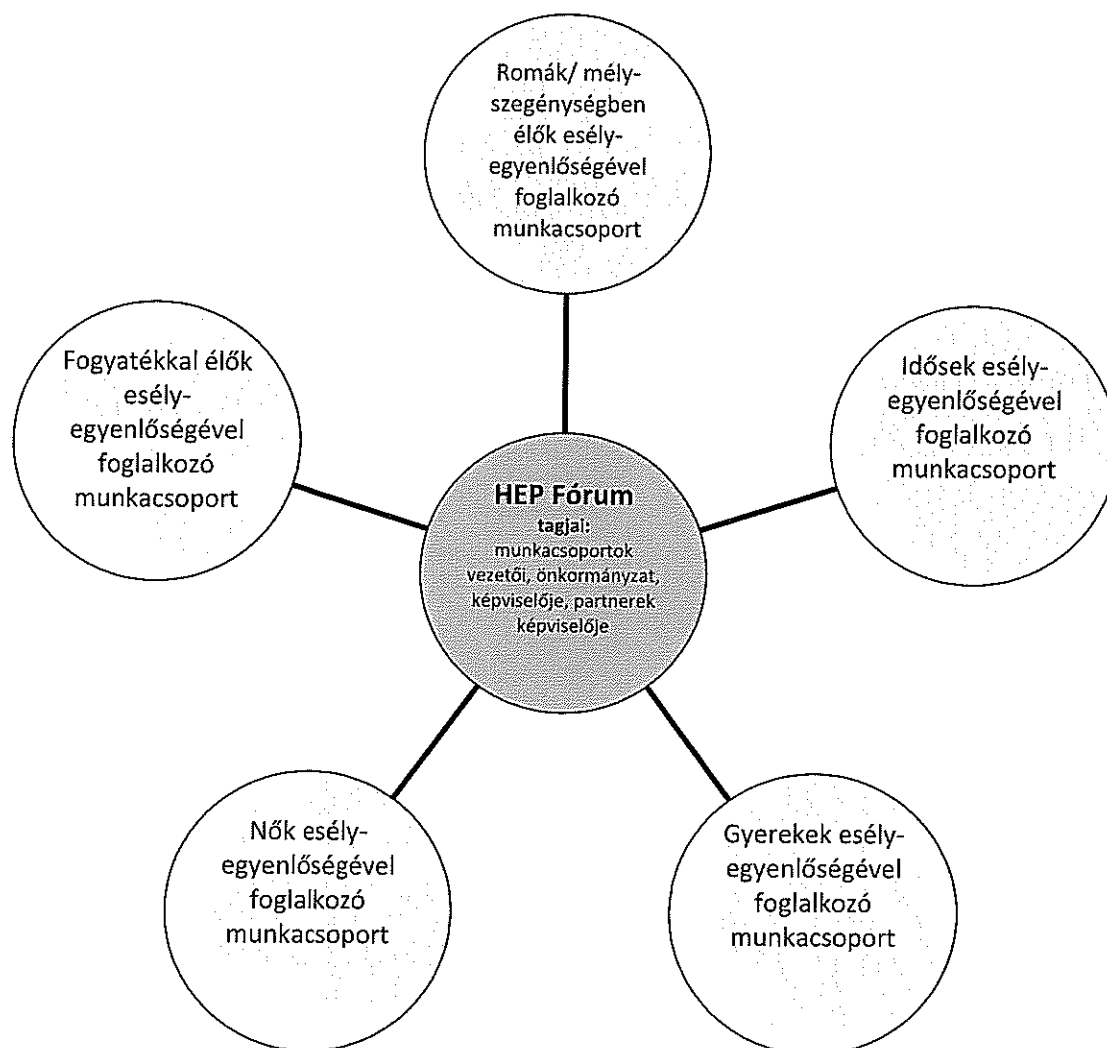
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása

- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető – felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Hegyhátszentmárton község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Hegyhátszentmárton község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 12/2023.(II.13.) számú határozatával elfogadta és hatályon kívül helyezi a 2018-2023. időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programot.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Hegyhátszentmárton, 2023. február 14.

Pál László
polgármester

Hegyhátszentmárton község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Hegyhátszentmárton, 2025. július 1.

*Jakabné Bozsik Ilona Éva
Hegyhátszentmártoni Falubarát Egyesület elnöke*

*Pránder Péter
Települési Értéktár és Települési Értéktár Bizottság elnöke*

Változás a 2025-ös felülvizsgálat során történt: Hegyhátszentmárton község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési terv) megvitatta és az 33/2025. (VII.1.) számú határozatával elfogadta.

Hegyhátszentmárton, 2025. szeptember 30.

Horváth Kitti

Horváth Kitti
polgármester

JEGYZŐKÖNYVI KIVONAT

amely készült Hegyhátszentmárton Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2025. július 1. napján az Önkormányzat épületében (9931 Hegyhátszentmárton, Fő u. 5.) 18⁰⁰ órai kezdéssel megtartott nyilvános ülésén meghozott döntésről.

Hegyhátszentmárton Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 3 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

33./2025. (Vli.1.) Képviselő-testületi határozat **a 2023-2028. évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatáról**

1. Hegyhátszentmárton Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdése, valamint a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdése alapján áttekintette és felülvizsgálta Hegyhátszentmárton Község Önkormányzatának 2023-2028. évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját, a határidőre megvalósult intézkedések teljesítését, az Intézkedési Tervet.
2. Hegyhátszentmárton Község Önkormányzatának Képviselő-testülete Hegyhátszentmárton Község Önkormányzatának 2023-2028. évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programjának 2025. évi felülvizsgálatát, a felülvizsgált Helyi Esélyegyenlőségi Programot az Intézkedési Tervvel egységes szerkezetben jelen határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

K.m.f.

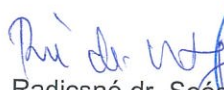
Horváth Kitti sk.
polgármester

Radicsné dr. Soós Ágnes sk.
jegyző

Záradék:

A kivonat hiteles!

Ivác, 2025. október 1.

Radicsné dr. Soós Ágnes
jegyző

Feljegyzés

A feljegyzés 2025. július 1-én készült, Hegyhátszentmárton Község Önkormányzatának a 2023-2028. évi Helyi Esélyegyenlőségi programjának felülvizsgálatával kapcsolatos Helyi Esélyegyenlőségi Programról készített Fórumról.

A Fórumon részt vettek:

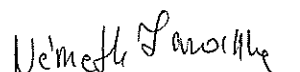
Horváth Kitti polgármester

Radicsné dr. Soós Ágnes az Ivánci Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője

Németh Zsuzsanna HEP referens

A HEP FÓRUM résztvevői a felülvizsgált Helyi Esélyegyenlőségi Programot megismerték, az abban foglaltakat megvitatták, a szükséges módosításokat lekövezték és elfogadásra javasolják.

Hegyhátszentmárton, 2025. július 1.

Németh Zsuzsanna
HEP referens